

Do chalupy skláře vstoupili poprvé turisté

Roubenku Jiřího Harcuby zpřístupnilo Severočeské muzeum. Vypadá to v ní jakoby sklář právě odešel z verpánku

HARRACHOV Do jedinečné roubenky skláře Jiřího Harcuby, která stojí v Harrachově, vstoupili vůbec poprvé turisté. Chalupu viděli ve skoro stejné podobě, jakou měla v době, kdy tam po roce 1948 skončila brousírna a leptárna skla.

„Harcubova roubenka je jakási časová konzerva,“ řekl Jiří Křížek, ředitel Severočeského muzea v Liberci, které chalupu spravuje. Vlastní ji Liberecký kraj. Z roubenky chce udělat muzeum.

Půjde již o páté muzeum na území Harrachova. „Do chalupy jsem se dostala několikrát a vevnitř vypadá, jakoby pan Harcuba právě odešel z verpánku, na němž seděl, když pracoval se sklem,“ upozorňuje harrachovská starostka Eva Zbrojová. „V roubence se skrývá kus historie broušení a leptání skla, ale i kus historie Harcubovy rodiny. Na půdě v přístěncích zůstalo surové sklo, uložené před mnoha desítkami let do regálů.“

Severočeské muzeum zpřístupní

lo Harcubovu chalupu během Dnů lidové architektury. „V sobotu si ji prohlédlo asi osmdesát lidí. V neděli jich přišlo zhruba stejně,“ uvádí Kateřina Nora Nováková, náměstkyně ředitele. „Prohlédli si ale jenom přizemí. Chalupa potřebuje opravit a například pohyb více lidí po půdě není ještě úplně bezpečný. Do roubenky jsme pouštěli najednou nejvýše deset lidí.“

Rekonstrukce Harcubovy roubenky skončí podle Novákové nejdříve za rok. Bude záležet, kolik peněz uvolní na její úpravy Liberecký kraj. „Chystáme ovšem další příležitostně prohlídky chalupy,“ podotýká Nováková. „Nejbližší připravujeme na zářijové Dny evropského kulturního dědictví.“

Severočeské muzeum musí v chalupě kromě jiného udělat soupis všech věcí. „Jde o tisíce kusů,“ dodala starostka Zbrojová. „Při rekonstrukci by mohla vzniknout vedle roubenky tribuna, jež by sloužila při kulturních akcích.“

Liberecký kraj získal chalupu darem od rodiny harrachovského rodáka Jiřího Harcuby (1928-2013), slavného českého medailéra a sklářského rytce. Roubený dům s brusíčskou dílnou stojí v místech, kde se už na konci 17. století rozkládala proslulá sklářská osada Nový Svět. Díky Harcubovým si chalupa uchovávala vzhled z počátku 20. století. Původní je rovněž technika v bru-

V domě je i neporušená brusíčská a rytecká dílna. Foto: Sev. muzeum

sičské dílně. V současné době tam provádějí odborníci stavebně historický průzkum.

Chalupa sousedí se sklárnou a s Panským domem, kde se nachází muzeum skla. „Mohl by tady vzniknout jakýsi zlatý trojúhelník harrachovského sklářství,“ vysvětluje Zbrojová.

Harrachovský rodák, sklářský výtvarník, akademický sochař a pedagog Jiří Harcuba zemřel před čtyřmi lety. Patřil mezi významné představitelé sklářského umění. Jeho díla jsou ve sbírkách českých i zahraničních muzeí.

Rodina Jiřího Harcuby si vymínila, že kraj musí darovanou chalupu otevřít pro veřejnost. Roubenka stojí v centru města a představuje ukázkou původních horských staveb. Zvláště velkou cenu má vnitřní vybavení domu. Neporušená domácí brusíčská a rytecká dílna s historicky vzácným zařízením je v České republice ojedinělá.

V krkonošském rekreačním stře-

disku najdou turisté zatím sklářské muzeum, skimuzeum, hornické muzeum a muzeum lesnictví a myslivosti. Hornické muzeum a prohlídková štola byly otevřeny v březnu roku 2003 v úrovni bývalého štolového patra. V muzeu jsou ukázky minerálů z fluoritových ložisek, nástroje a pomůcky používané při těžbě, mapy a fotografie dokumentující přibližující práci v dole.

Muzeum skla obsahuje technologicky i historicky ucelenou sbírku s více než 5000 exponáty. Jedná se o největší sbírku českého skla pocházejícího z jedné sklárny v Česku. Vítězné poháry a medaile úspěšných harrachovských lyžařů a také jejich výzbroj a výstroj lze zase zhlédnout v harrachovském ski muzeu.

Muzeum Správy KRNP Šindelka se skládá z lesnické a myslivecké expozice. Největší atrakcí je přezimovací obůrka, obklopená čtrnácti vycpanými zvířaty - mimo jiné jelenem, srncem, divočákem, liškou nebo zajícem. – **Miloslav Lubas**